

پرورشگاه اطفال مادرانیک در کارخانه نساجی بمبئی مستخدمند

یکی از مباحث اقتصاد

رفاه کارگران

سابق بر این یک کار فرما کارگران لازمه برای کار خود را استخدام کرده و همینکه کار انجام میشد مزدشان را پرداخته و ایشان را بحال خود میگذاشت ولی امروز کار فرمایان نه تنها کارگران را بکار گرفته و مزدانها را میدهند بلکه در تمام امور مربوطه به آنها از تهیه غله و حبوبات برای غذای ایشان گرفته تا صرفه جوئی و پس اندازشان خود را سهم و شریک میدانند.

امروز مسئله رفاه کارگران در صنایع هندوستان کاملاً حائز مقام مهمی گشته است قدم های اولیه

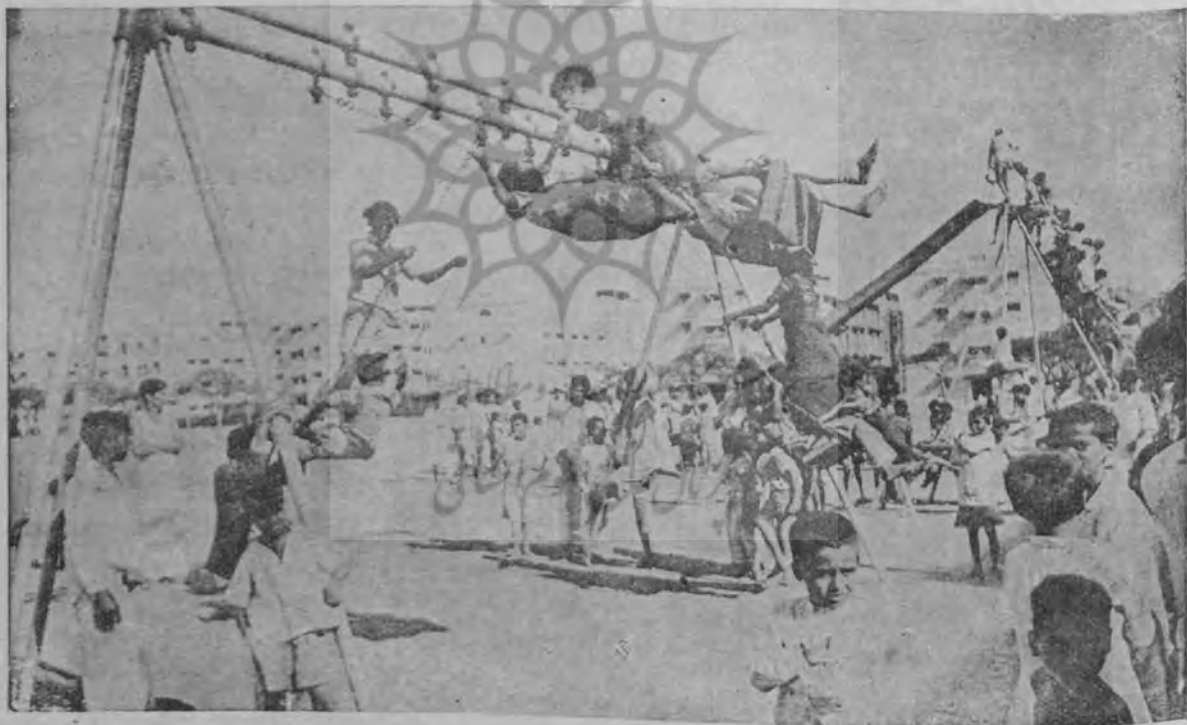
در این امر نخست از طرف دولت برداشته شد بدینمعنی که وی قوانینی چند برای رفاه کارگران وضع نمود. این قسمت اغلب مورد تشویق و حمایت کارفرمایانی میشد که دارای ثبات و مقاصد خیرخواهانه بودند گذشته از این بادرک این حقیقت که کارگریکه غذای خوب خورده و دارای لباس و خانه مناسبی باشد بمراتب بهتر کار کرده و محصولات بهتری از زیر دست او بیرون خواهد آمد توجه بیشتری به این امر شد و هم اکنون این نهضت قدمهای مرتب و سریعی در تهیه وسائل رفاه کارگران

برمیدارد. امروز شخصی بدون کمترین تردیدی میتواند بگوید که در هندوستان هیچ کارخانه و معدنی وجود ندارد که بفکر کمک به کارگران و مستخدمین خود نباشد.

نخستین اقدامیکه در راه رفاه کارگران بوسیله هر بنگاه صنعتی مخصوصاً در زمان جنگ بعمل میآید تهیه مواد غذایی برای کارگران بقیمت عادلانه است. برای انجام این مقصود صاحبان کارخانه ها دست به گشایش مغازه های فروش غله و حبوبات میزنند. در بعضی کارخانه ها بنگاههای وابسته به کارخانه کالا های دیگری چون پارچه، خوار و بار و چیز های دیگر را به نرخ های دولتی و معین بفروش رسانده و بدین ترتیب کارگران را از شرفروشدگان بازار سیاه رهائی میبخشند.

مسئله نهار کارگران نیز با گشایش فروشگاههایی در محوطه کارخانه که زیر نظر هیئت مدیره اداره میشود، حل گردیده، اغلب این فروشگاهها بهیچوجه بفکر منفعت کردن نبوده و کالا های خود را به همان قیمتی که برای خودشان تمام میشود بکارگران عرضه میدارند.

بعد از غذا مسئله تهیه خانه برای کارگران مهمترین امری است که کارخانه ها باید در راه رفاه کارگران بعهده گیرند. مالکین کارخانه ها برای ساختن خانه دست بخرید یا اجاره اراضی زده و در آن خانه های مسکونی بنا نموده و بقیمت های ناچیزی آنها را در معرض استفاده کارگران خود میگذارند. در این قسمت بنگاههای صنعتی هندوستان پیشرفتهای بسیار خوبی کرده اند.

میدان بازی نوباوگان کارگران در بمبئی. منزلهائیکه درزمینه عکس بنظر میرسد قابل ملاحظه است

بعضی از مالکین حتی یک قدم فراتر نهاده و خانه‌ها را با شرایط بسیار مساعد و بطور اقساط بکسانی که در آن زندگی میکنند واگذار مینمایند .

تقریباً در هندوستان هر کارخانه نسبتاً بزرگی دارای بیمارستان مخصوص بخود میباشد که در آن مستخدمین کارخانه برایگان تحت مداوا قرار گرفته و انواع بیماریها در آن درمان میشود . بعضی از این مؤسسات براساسی بیمارستانها با بهترین آلات و ادوات مجهز بوده و میتوانند بطرز مؤثر با بیشتر ناخوشیها مبارزه کنند . بانوان پزشک و پرستاران و قابله‌ها اداره بخش زنانه بیمارستان را

مالکین کارخانه‌ها مؤسساتی برای فرا گرفتن فنون و حرفه‌های مختلف دایر کرده اند که در آنجا اطفال کارگران با استعداد موروثی خود میتوانند بسهولت کارگران ورزیده و ماهری شده و جای خود را در پهلوی پدرانشان بگیرند .

با قرض و بیچیزی یعنی همان کیفیت مشخص اغلب کارگران صنعتی با کمال جدیت مبارزه میشود صندوقهای تعاونی ، بانگهای پس انداز و انجمن‌های همکاری به تعداد زیاد در تمام مؤسسات و بناگاهها وجود دارد .

(بقیه در صفحه ۲۴)

پزشکی است که طفل کارگر را معاینه میکند

بعهدده دارند . در هر کارخانه که عدم نسبتاً زیادی از زنان کارگر استخدام شده اند پرورشگاههای عمومی که در زیر نظر بانوان آرموده اداره میشود ایجاد شده تا اطفال این زنان را در ساعات کار پرستاری نمایند . مسئله آموزش کارگران و اطفال آنها نیز مورد توجه واقع گردیده . در اغلب کارخانه‌ها و سائل تحصیل تا پایه متوسطه وجود دارد . برای کارگران بیسواد نیز کلاسهای ایجاد شده و بدینوسیله ایشان در ساعات بیکاری معلومات مقدماتی و ضروری اولیه را فرا میگیرند . بعضی از

آهنگ

شرح زیر را آقای دکتر علی امینی که رئیس هیئت مطالعات اقتصادی و تجارتي ایران در هندوستان بوده و یکی از رجال محترم ایران میباشند بر اثر تقاضای مدیر ما آقای سجادی ضمن مسافرت به بمبئی و ملاقات با ایشان راجع بمأموریت خود نگاشته اند.

« آهنگ »

وضع اقتصادی و تجارتي کشورهایی که در جنگ مستقیم و یا غیر مستقیم شرکت داشته اند در دوران جنگ در اثر اختلالی که طبعاً در مبادلات بین المللی حاصل شده بود دچار مشکلات فراوان گردید - ایران هم که در جنگ بر علیه فاشیسم و کمک در پیروزی متفقین مجاهدت فوق العاده نموده از اثرات سوء جنگ در قسمت تجاری و اقتصادی مصون نماند امروز که جنگ پایان یافته و کلیه کشورهای جهان در صددند بازارهای از دست رفته خود را بدست آورند و در صورت امکان بازارهای تازه نیز برای محصولات خود تحصیل نمایند دولت ایران هم در نظر گرفت در بازارهای کشورهای مجاور خود مثل عراق - سوریه و لبنان - فلسطین - مصر و هندوستان از نظر امکان توسعه بازرگانی با کشورهای مزبور مطالعاتی بعمل آورد. البته هندوستان که از نظر وسعت خاک و مقدار نفوس و همچنین ثروت سرشار سطح الارضی و تحت الارضی یکی از بازارهای مهم دنیاست از لحاظ نزدیکی بایران و علائق تجارتي و معنوی بین دو کشور مورد توجه خاص دولت ایران قرار گرفت و اینجانب افتخار پیدا کردم که مأمور مطالعه در هندوستان باشم گرچه مدت اقامت من در هندوستان کوتاه بود و مطالعه کشور پهناوری مثل هندوستان در این مدت کم کار دشواری است ولی با توجه اولیای امور هندوستان توانستم مطالعاتی در وضع تجاری و اقتصادی

آهنگ

این کشور بعمل بیآورم و از مسافرت خود فوق العاده خوشنود و امیدوارم اثرات آن در آتیه نزدیکی در روابط بازرگانی بین دو کشور مشهود گردد.

رفاه کارگران (بقیه از صفحه ۱۶)

اوقات فراغت کارگران که سابقاً در راههای بیحاصلی صرف میشد امروز بطرز صحتیح و قابل استفاده گذرانده میشود. کتابخانه ها و قرآنت خانه ها تفریحاتی چون سینما و کنسرت و وسائل ژیمناستیک و لوازم ورزش برای آنان تهیه شده.

برای اداره و راهنمایی کارهای مربوطه به رفاه کارگران، کارخانه های هندوستان دارای کارمندان مخصوصی هستند. این اشخاص مردمانی چیز فهم و باهوش بوده و چون با کارگران زندگی کرده و محسوس بوده اند قادر به فهم و درک حوائج و ضروریات یک کارگر عادی و طرز فکر مغز پیچیده او میباشند. در اغلب کارخانه ها این اشخاص در زمره محبوبترین رؤساء بوده و اغلب بقول ضرب المثل معروف 'رفیق و فیلسوف و راهنما' می صدها نفر از کارگران میکردند.

ترجمه مسعود معدل.

(Photos by Mrs. Stan Harding.)

بیر مریدپور (بقیه از صفحه ۱۳)

او میدویدم. گاهی کلمات ناسزا بگویم میرسید و رفتار مرا سریعتر مینمود. مستقیماً بایستگاه راه آهن رفتم. قطاری را مشاهده نمودم که ایستاده است. بی باکانه خود را بدرون واگون انداختم. در همان لحظه قطار براه افتاد.

ازان تاریخ تاکنون نه مردمان مریدپور مرا دعوت نموده اند و نه من کمترین میل رفتم بدانجا را در خود احساس کرده ام.

ترجمه استوار محلاتی.